

Valtuustoaloite työllistämisen kuntalisästä

Kaupunginvaltuusto 22.09.2025 § 81

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyiksi puheenjohtaja totesi, että sosialidemokraattien valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen työllistämisen kuntalisän käyttöönotosta.

Aloite kuuluu seuraavasti:

”Työvoima- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille ja kuntien muodostamille työllisyysalueille vuoden 2025 alusta. Samassa yhteydessä kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista kasvoi merkittävästi. Kunnat rahoittavat työttömyysturvamaksuja.

Kun työttömyys pitkittyy, tulee kuntien korvata osa työttömyysetuuksista Kelalle. Vuoden 2025 alusta maksuja kiristettiin. Kunta joutuu rahoittamaan työttömyysetuuksia jo 100 päivän työttömyyden jälkeen, kun ennen raja oli 300 päivää.

Työllistämisen kuntalisän tavoitteena olisi edistää orivesiläisten työttömien työnhakijoiden työllistymistä madaltamalla työnantajan rekrytointikynnystä. Kuntalisä olisi yksi osa Oriveden kaupungin työllisyyspalveluista työnantajille.

Oriveden sosialidemokraattien valtuustoryhmä pyytää selvittämään työllistämisen kuntalisän käyttöönoton kannattavuuden. Selvityksessä on tuotava esille kuinka paljon työttömyys kustantaa Oriveden kaupungille ja millaisella kuntalisäsummalla ja -ehdoilla kustannusvaikutusta olisi mahdollista alentaa.

Työllistämisen kuntalisä kohdennettaisiin orivesiläisille yrityksille, yhdistyksille ja säätiöille heidän rekrytoidessaan orivesiläinen työtön työntekijä kuntalisäehtojen mukaisesti.

Orivesi 22.9.2025

Oriveden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä”

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 21.10.2025 § 250

Valmistelija talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Toimivalta hallintosääntö 180 §

Esittelijä kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnalle valmisteltavaksi siten, että valmistelu toimitetaan kaupunginhallitukselle 28.2.2026 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 24.03.2026 § 22

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2025 alkaen Tampereen seudun työllisyysalueelle. Samaan aikaan myös työttömyysturvan rahoitusvastuussa tapahtui muutoksia ja kunnat rahoittavat osan työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta sekä työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Rahoitusvastuussa on kunta, joka on merkitty työttömän vakituiseksi kotikunnaksi väestörekisteriin sinä päivänä, jona Kela tai työttömyyskassa maksaa tuen.

Kunta maksaa työttömyystuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin työttömälle on maksettu työttömyystukea.

Kunnan rahoitusosuus on:

- 10 %, kun työttömyystukea on maksettu 101–200 päivää
- 20 %, kun työttömyystukea on maksettu 201–300 päivää
- 30 %, kun työttömyystukea on maksettu 301–400 päivää
- 40 %, kun työttömyystukea on maksettu yli 400 päivää
- 50 %, kun työmarkkinatukea on maksettu yli 700 päivää.

Maksupäivien kertymä nollautuu ja alkaa alusta vain, jos työssäoloehto täyttyy. Työssäoloehto täyttyy kun henkilölle on kertynyt 28 kuukauden aikana yhteensä 12 kuukautta työssäoloehdon kriteerit täyttävää palkkatyötä tai yrittäjyyttä.

Orivedellä oli tammikuun 2026 lopussa 479 työtöntä, joka oli 12,3 % työvoimasta. Työttömyyden olleessa koko Pirkanmaalla samaan aikaan 13,4 % ja koko Suomessa 12,6 %. Työttömistä 49 henkilöä oli alle 25-vuotiaita ja 132 henkilöä yli vuoden työttömänä olleita. Vuotta aiemmin, tammikuussa 2025, työttömänä oli 443 henkilöä, eli kasvua vuoden aikana on tapahtunut 8 % (36 henkilöä).

Kunnan Kelalle maksama työttömyysturvan maksuosuus oli tammikuussa 89.551 euroa ja helmikuussa 80.221 euroa. Helmikuussa työmarkkinatukea sai 220 henkilöä (64.731 €), peruspäivärahaa 31 henkilöä (3.369 €) ja ansiosidonnaista päivärahaa 89 henkilöä (12.121 €).

Yli 700 päivää työttömyysturvaa saaneita henkilöitä oli 121. Kunnan rahoitusosuus tässä maksuluokassa oli keskimäärin 300-350 euroa henkilöltä kuukaudessa.

Tässä kohderyhmässä olevien työllistyminen on usein haasteellista ilman erillisiä tukitoimia. Useat kunnat ovat ottaneet käyttöön kuntalisän työllistymisen edistämiseen. Tuen suuruus on yleensä verrannollinen kunnan maksamaan työttömyysturvamaksuun (esim. 300 €/kk).

Työllisyyden kuntalisällä voitaisiin osaltaan kannustaa työnantajia palkkaamaan vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia työttömiä työnhakijoita, ehkäistä työttömyyden pitkittymistä sekä hillitä työttömyysetuuden rahoitusvastuun kasvua, kun tuki kohdennetaan oikein.

Tampereen seudun työllisyysalueella otetaan keväällä 2026 käyttöön nuorten rekrytointituki. Tuki on tarkoitettu alle 30-vuotiaille, jotka ovat olleet työttömänä yli kuusi kuukautta tai suorittaneet vain peruskoulun ja olleet kolmen kuukauden ajan työttömänä.

Tämän vuoksi kunnan oma lisä olisi tarkoituksenmukaista kohdentaa yli 30-vuotiaille pitkäaikaistyöttömille ja niille, joiden työttömyys uhkaa pitkittyä.

Työllisyysalueen näkökulmasta olisi selkeintä, että alueen kuntien kuntalisien periaatteet ja summat olisivat mahdollisimman samanlaiset, koska työntekijällä saattaa olla asiakkaana useamman eri kunnan asukkaita.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää seuraavaa:

1. Annetaan valtuustoaloitteeseen selostusosassa esitetty vastine.
2. Aloitetaan työllistämisen kuntalisän pilotin valmistelu.
3. Orivesi-lisän periaatteet tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi viimeistään kesällä 2026. Piloti käynnistetään syksyllä 2026 ja se kestää vuoden 2027 loppuun. Pilotin vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti.
4. Orivesi-lisä rahoitetaan työllisyyspalvelujen määrärahoista. Vuoden 2027 talousarviossa siihen varataan erillinen määräraha.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 11.05.2026
541/14.00.01/2025

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päätti kokouksessaan 24.3.2026 ottaa käyttöön työllistämisen kuntalisän ("Orivesi-lisän").

Oriveden työllistämisen kuntalisän periaatteet

1. Työllistämisen kuntalisää voi hakea yritys, yhdistys tai muu toimija, jolla on y-tunnus, ja joka työllistää kuntalisän ehdot täyttävän orivesiläisen työttömän työnhakijan.
2. Työllistämisen kuntalisä on harkinnanvarainen etuus ja kaupunki pidättää itsellään oikeuden myöntää tai olla myöntämättä sitä.
3. Väärinkäytökset ja ratkaisemattomat epäselvyydet kuntalisän käytössä estävät sen maksamisen työnantajalle jatkossa.
4. Työnantajan tulee pyydettäessä toimittaa tositteet työnantajavelvoitteiden täyttymisestä.
5. Kohderyhmänä on vähintään 12 kk yhtäjaksoisesti työttömänä olleet orivesiläiset työttömät työnhakijat sekä orivesiläiset työttömät työnhakijat, jotka aloittavat ammatillisten opintojen oppisopimusopiskelun, eikä työnantaja saa muuta taloudellista tukea (esim. työeläkeyhtiöltä) oppisopimuskoulutuksen järjestämiseen.
6. Työsuhteen on oltava kokoaikainen (yli 80 % täydestä työajasta) ja kestettävä vähintään 6 kuukautta. Oppisopimuskoulutuksessa työsuhteen kesto määräytyy oppisopimuskoulutuksen pituuden mukaisesti (vähintään 6 kk).
7. Työntekijää ei saa lomauttaa tai irtisanoa tai muutoin kuntalisä menetetään.
8. Työstä on maksettava työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, palkan tulee olla tavanomainen ja kohtuullinen, josta kertyy työssäoloehto (vähintään 930 €/kk).
9. Työllistämislisän suuruus on 300 €/kk ja se maksetaan kuukausittain jälkikäteen. Lisää maksetaan enintään 12 kk ajan.
10. Sähköinen hakemus on jätettävä ennen työsuhteen alkamista. Hakemuksen liitteenä tulee toimittaa työsuhtesopimus.
11. Kuntalisän myönnössä noudatetaan EU:n valtiontukiin liittyviä säännöksiä. Kuntalisä myönnetään de minimis -ehdon alaisena eli vähämerkityksisenä tukena.
12. Työllistämisen kuntalisän myöntämispäätöksen tekee ja tarkempia soveltamisohjeita antaa hyvinvointijohtaja.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää:

1. Hyväksyä asiaselosteosassa esitetyt työllistämisen kuntalisän periaatteet.
2. Valtuuttaa hyvinvointijohtajan tekemään tarvittaessa tarkennuksia myöntämisperiaatteisiin sekä tulkitsemaan lautakunnan antamaa ohjeistusta epäselvissä tilanteissa.
3. Valtuuttaa hyvinvointijohtajan tekemään työllistämisen kuntalisän päätökset.
4. että kyseessä on pilotti, joka alkaa 1.8.2026 ja päättyy 31.12.2027 saakka.
5. että vuoden 2027 talousarviossa varataan kuntalisään erillinen määräraha. Määrärahan käytöstä ja tuloksista raportoidaan lautakuntaa kerran vuodessa.

Päätös